

Regiobeeld Zuidoost-Brabant

Publicatiedatum

30-10-2026

GZ Zuidoost-Brabant 2025-2026

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inleiding	2
1 Terugblik op 2025	3
1.1 Terugblik op 2025	3
2 Regio-inzicht Zuidoost-Brabant	4
2.1 Zuidoost-Brabant in beeld gebracht	
	4
2.2 Regionale ontwikkelingen Zuidoost-Brabant	11
3 Regionale opgaven regio Zuidoost-Brabant	12
3.1 Omgaan met (schaarste aan) expertise	13
3.2 Technologische innovatie	14
3.3 Sociale innovatie	14

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt het regiobeeld van de regio Zuidoost-Brabant (ZOB). Het regiobeeld geeft op basis van een verzameling van cijfermatige inzichten en kwalitatieve gegevens een beeld van de regio Zuidoost-Brabant. Het regiobeeld neemt u eerst mee in een aantal algemene cijfers en geeft daarbij inzicht in onder andere de ontwikkeling van de zorgvraag, de verhoudingen in leveringsvormen en de toegankelijkheid van de regio. De data van CZ zorgkantoor geven inzicht in de ontwikkeling van de zorgvraag, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de gehandicaptenzorg (GZ) in Zuidoost-Brabant.

Tot slot nemen wij u mee in het regioplan voor de regio Zuidoost-Brabant voor 2026. We kijken kort terug op de vervolgstappen die de regio heeft gezet in het verder oplossen van de regionale opgaven, zoals benoemd in het regiobeeld 2025. Met behulp van onder andere de transitie middelen is binnen de regio

ingezet op het verder uitrollen van de regionale VG-poli gestart, waarbij er wordt samengewerkt tussen behandelaren van de verschillende zorgaanbieders in Zuidoost-Brabant. Daarnaast zijn transitie middelen ingezet voor technologische innovaties, waarbij mogelijk aansluiting en deelname aan het Anders Werken In de Zorg (AWIZ) worden verkend.

Heeft u vragen of opmerkingen? Wij ontvangen ze graag via Zorginkoop.wlz@cz.nl

1 Terugblik op 2025

1.1 Terugblik op 2025

Voortzetting en officiële start van de VG-regiotafel.

De deelnemende zorgaanbieders van de regiotafel zijn in 2025 officieel de samenwerking met elkaar aangegaan. In 2025 hebben als onderdeel van de regiotafel drie werkgroepen verder samengewerkt op de drie eerder vastgestelde thema's. Dit zijn sociale innovatie, technologische innovatie en schaarste in expertise.

De regio Zuidoost-Brabant sluit als eerste regio met alle VG-zorgaanbieders aan bij Anders Werken In de Zorg (AWIZ).

Door zich aan te sluiten bij deze landelijke beweging, wil de regio door middel van samenwerking inzetten op het versnellen van de implementatie van innovaties in de regio.

Vanuit het project Schaarste in Expertise is in 2025 verder gewerkt aan het uitvoeren van een uitvoeringsplan op drie thema's.

Zo heeft de VG-poli ZOB zich in 2025 ontwikkeld tot één regionale toegangspoort voor specialistische VG-zorg én is er in 2025 een belangrijke basis gelegd voor regionale samenwerking tussen gedragsdeskundigen.

De werkgroep van het thema Sociale Innovatie heeft voor de regio Zuidoost-Brabant in 2025 een gezamenlijke visie/leidraad ontwikkeld op het netwerk van de cliënt binnen de zorg.

Deze visie biedt voor alle zorgaanbieders in de regio een basis om met het netwerk van een cliënt het gesprek aan te gaan over de toekomstige zorg.

De zorgaanbieders Lunet, ORO en Amarant organiseerden in 2025, als onderdeel van o.a. het project Schaarste in Expertise, een eerste symposium voor professionals in de GZ en jeugdzorg.

Het onderwerp was online seksualiteit bij mensen met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en was gericht op het versterken van de kennis op dit onderwerp bij de organisaties in de regio.

2 Regio-inzicht Zuidoost-Brabant

2.1 Zuidoost-Brabant in beeld gebracht

Aantallen inwoners en zorgaanbieders in 2025

Aantal inwoners: 719.288

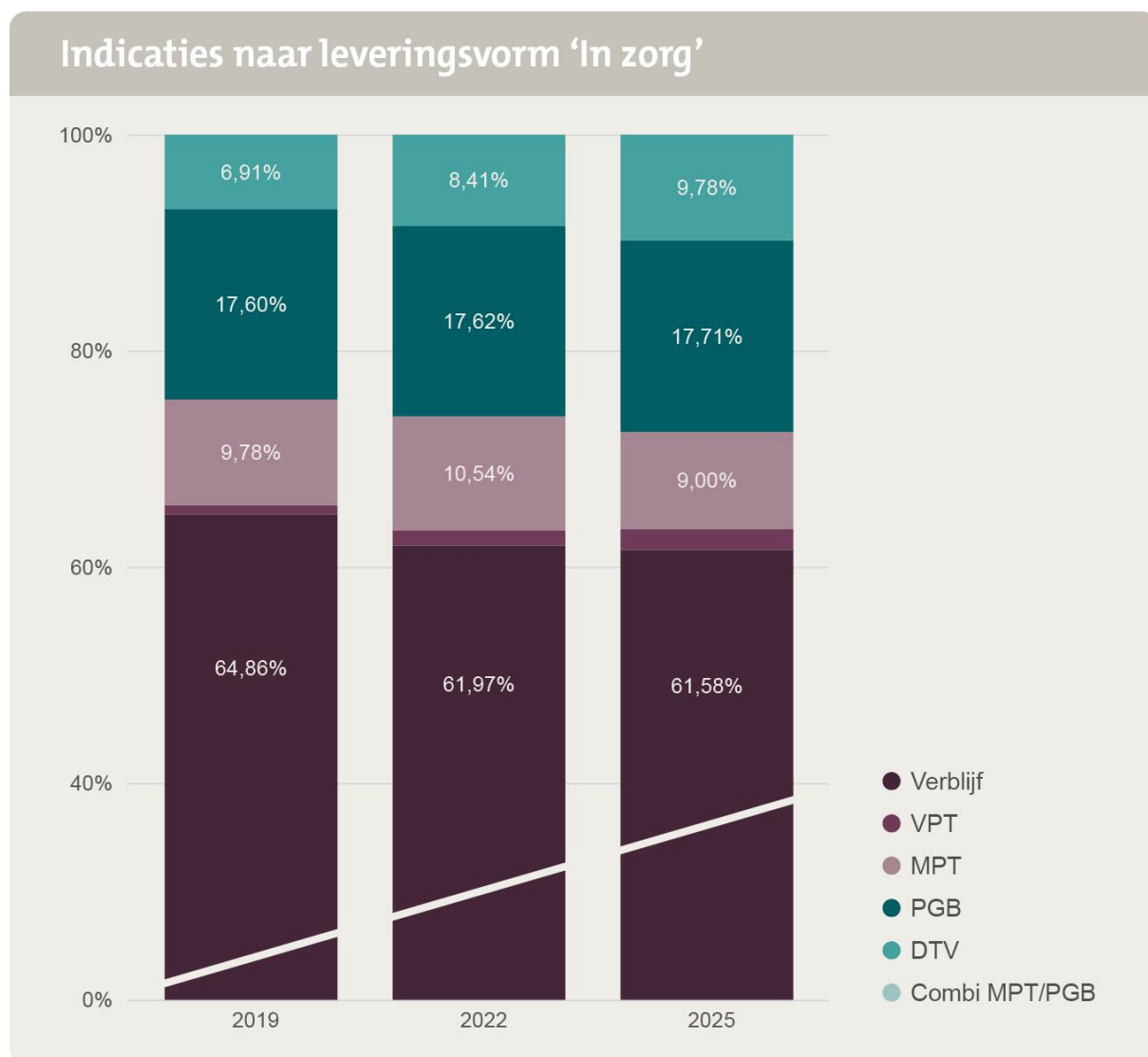
Aantal gecontracteerde
zorgaanbieders: 20

Ontwikkeling totaal VG indicaties

Verhouding leveringsvormen

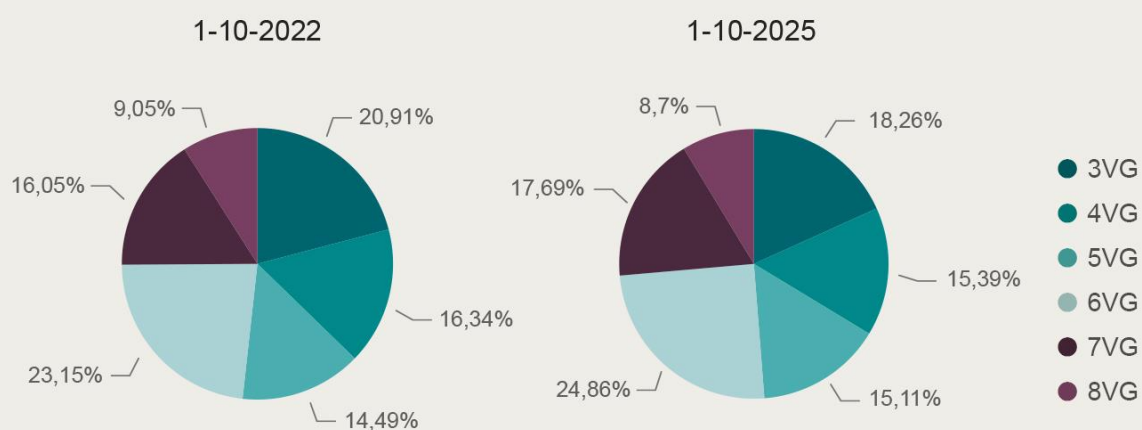
Het aantal cliënten dat gebruik maakt van de leveringsvorm Verblijf is in verhouding tot de andere leveringsvormen de afgelopen zes jaar met 3,3% gedaald. Het aantal cliënten dat gebruik maakt van de leveringsvorm Modulair Pakket Thuis (MPT) laat ten opzichte van 2022 een lichte daling zien. De leveringsvormen Volledig Pakket Thuis (VPT) en persoonsgebonden budget (pgb) blijven over de afgelopen zes jaar vrij stabiel (< 1% verschil). De combinatie MPT/pgb laat juist een toename van 2,87% zien ten opzichte van de andere leveringsvormen over de afgelopen zes jaar.

Verhouding per zorgprofiel

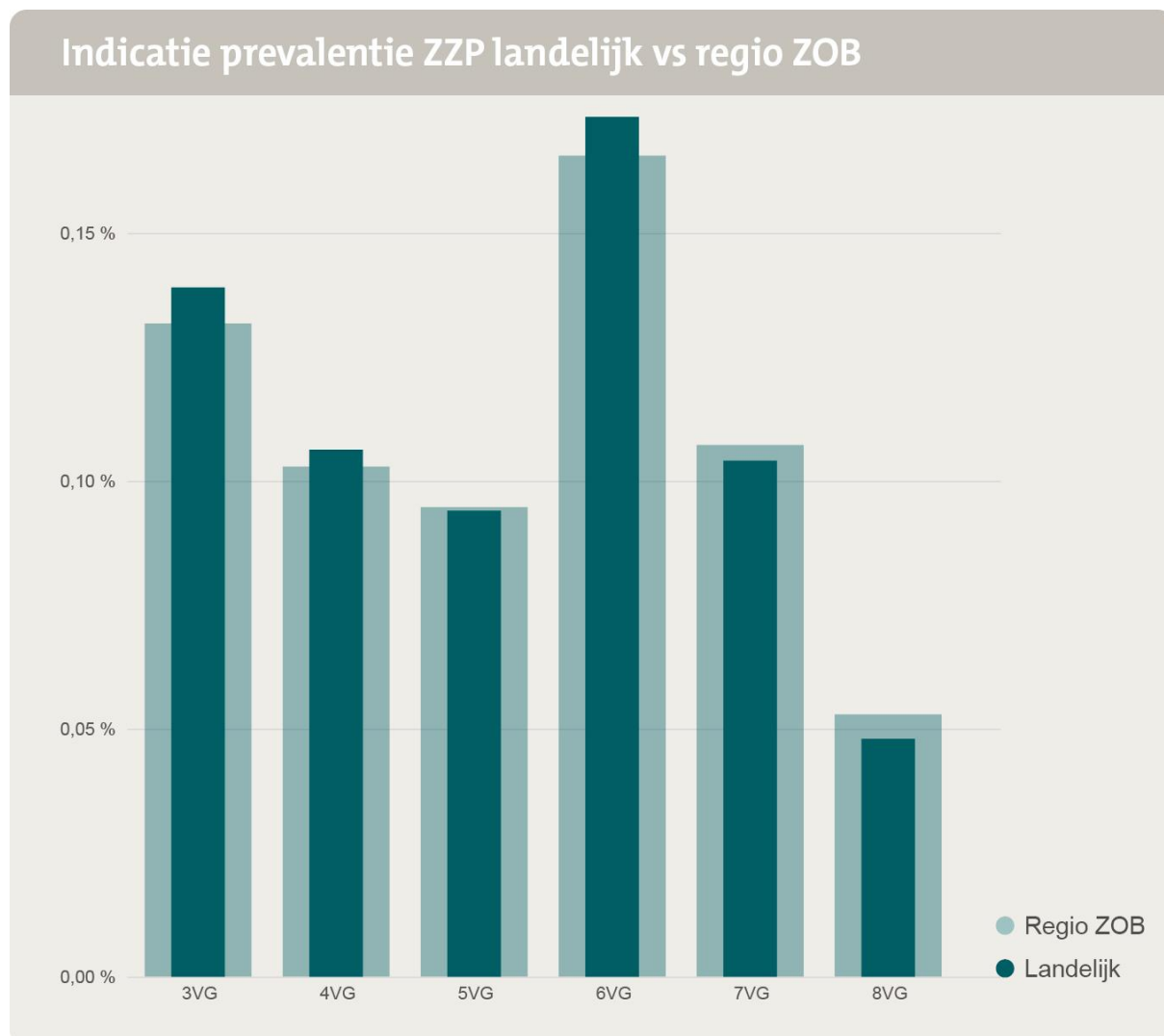
Ten opzichte van 2022 neemt het aantal cliënten met een 5VG (+0,62%), 6VG (+1,53%) en 7VG (+1,64%) procentueel toe in 2025. Als gevolg hiervan verschuift de verdeling van de zorgprofielen in de regio, waarbij er een verdere toename van de 6VG en 7VG indicaties zichtbaar is.

Verdeling zorgprofielen per regio

Indicatieprevalentie Zorgzwaarte Pakket (ZZP) Landelijk vs Regio

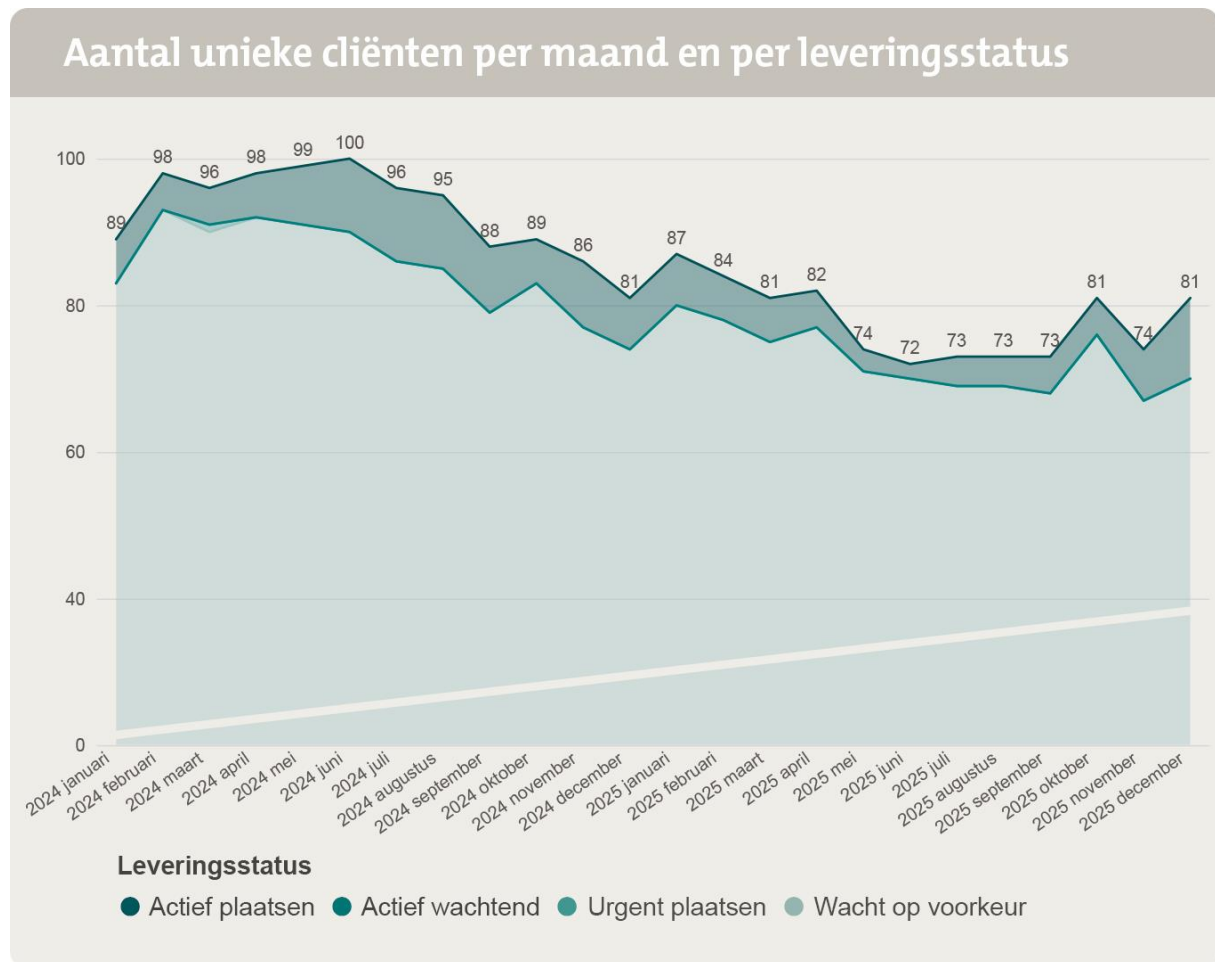
In de context van de gehandicaptenzorg binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) verwijst **indicatieprevalentie** naar het aantal mensen met een handicap die een Wlz-indicatie hebben gekregen ten opzichte van het totaal aantal inwoners van de regio Zuidoost-Brabant. Deze indicatie is nodig om langdurige zorg te ontvangen, zoals intensieve verpleging, verzorging of toezicht.

De lichtgroene staaf in het bovenstaande diagram laat zien dat de indicatieprevalentie binnen de regio Zuidoost-Brabant voor de zorgprofielen 7VG en 8VG hoger is dan het landelijk gemiddelde. De 5VG indicatie ligt gelijk aan het landelijk gemiddelde en voor de indicaties 3VG, 4VG en 6VG is deze juist lager dan het landelijk gemiddelde.

Wachtlijst:

Het aantal cliënten dat op de wachtlijst staat in Zuidoost-Brabant is eind 2025 wat toegenomen ten opzichte van halverwege het jaar, waar het in vergelijking met januari 2025 wel een lichte afname laat zien.

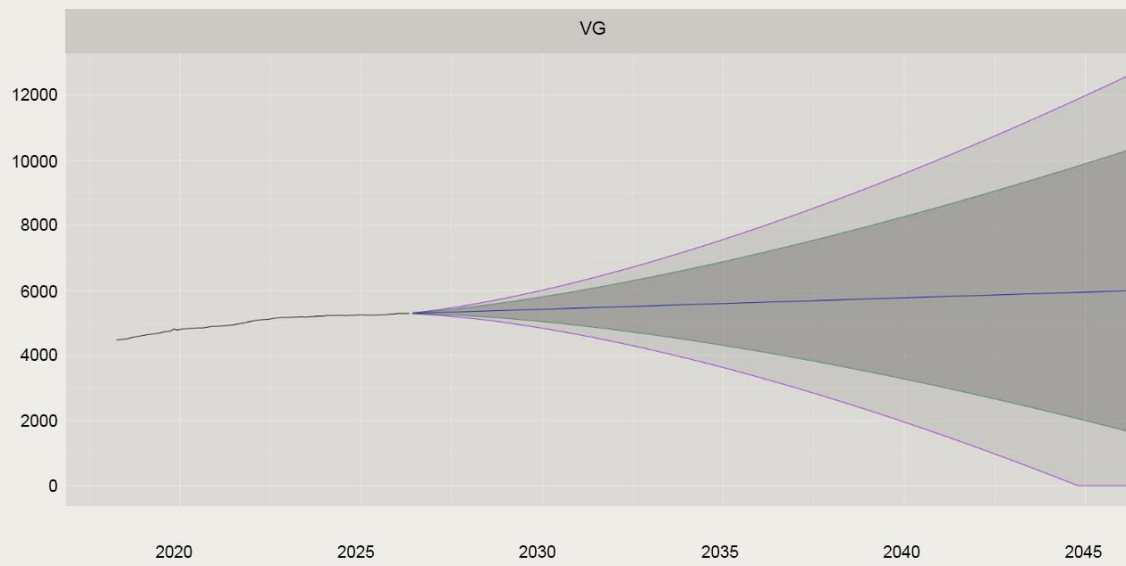

Prognose VG

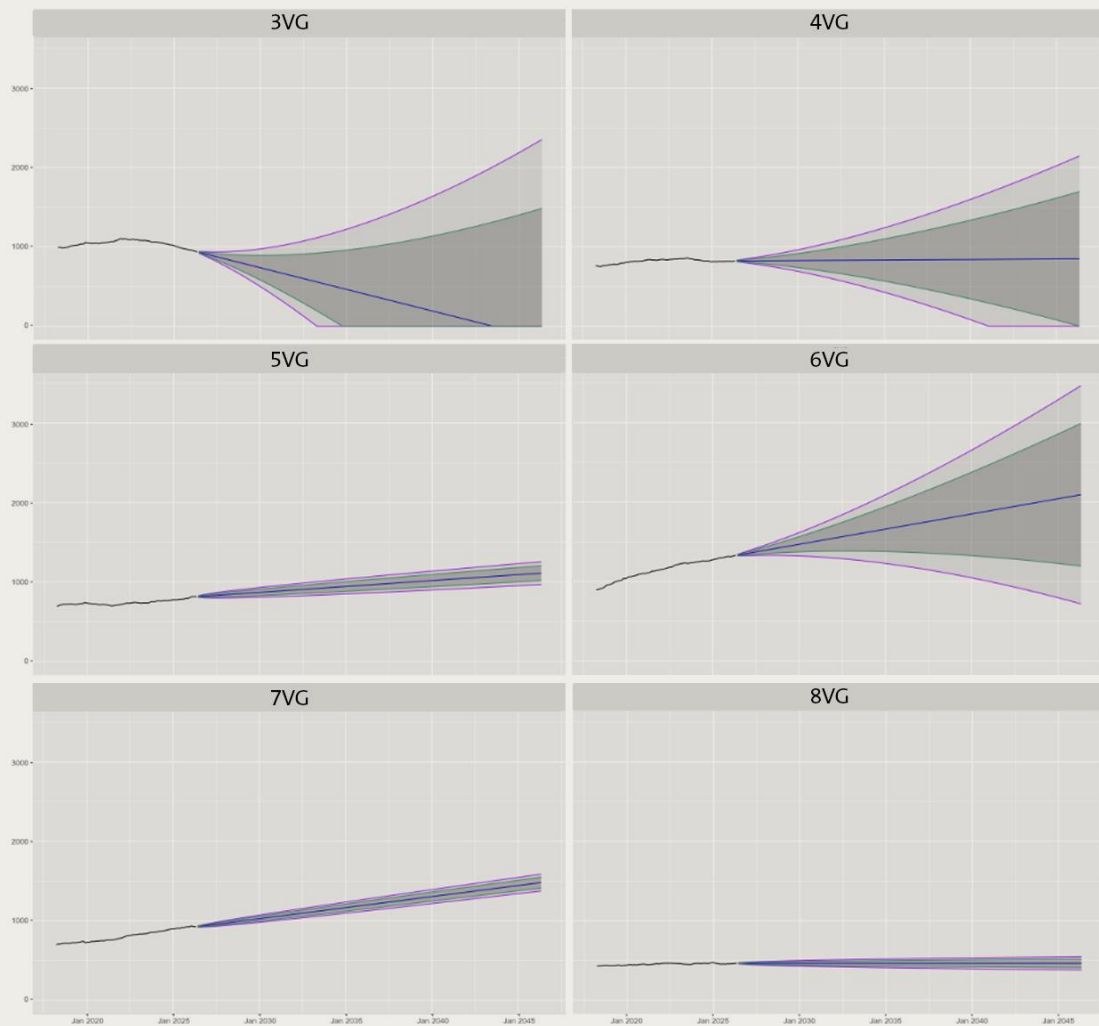
In de onderstaande grafiek laat de donkerblauwe prognoselijijn zien hoe de ontwikkeling van het aantal VG-clënten in de regio Zuidoost-Brabant zou zijn enkel op basis van de historische groei vanaf 2019. Het grijze vlak binnen de groene en paarse omlijning geeft een inschatting binnen welke grenzen de toekomstige waarde waarschijnlijk zal vallen. De groene omlijning geeft een waarschijnlijkheid van 80% weer en de paarse omlijning geeft een waarschijnlijkheid van 95% weer.

De prognose laat zien dat het aantal cliënten binnen de sector VG, bij een gelijke trend, de komende jaren nog licht zal toenemen (als wordt uitgegaan van de huidige groei (2019-2025) van het aantal Wlz-indicaties in de regio Zuidoost-Brabant). Deze verwachte toename van het aantal cliënten wordt met name veroorzaakt door de verwachte stijging van het aantal cliënten met een 6VG en 7VG indicatie.

Prognoses VG

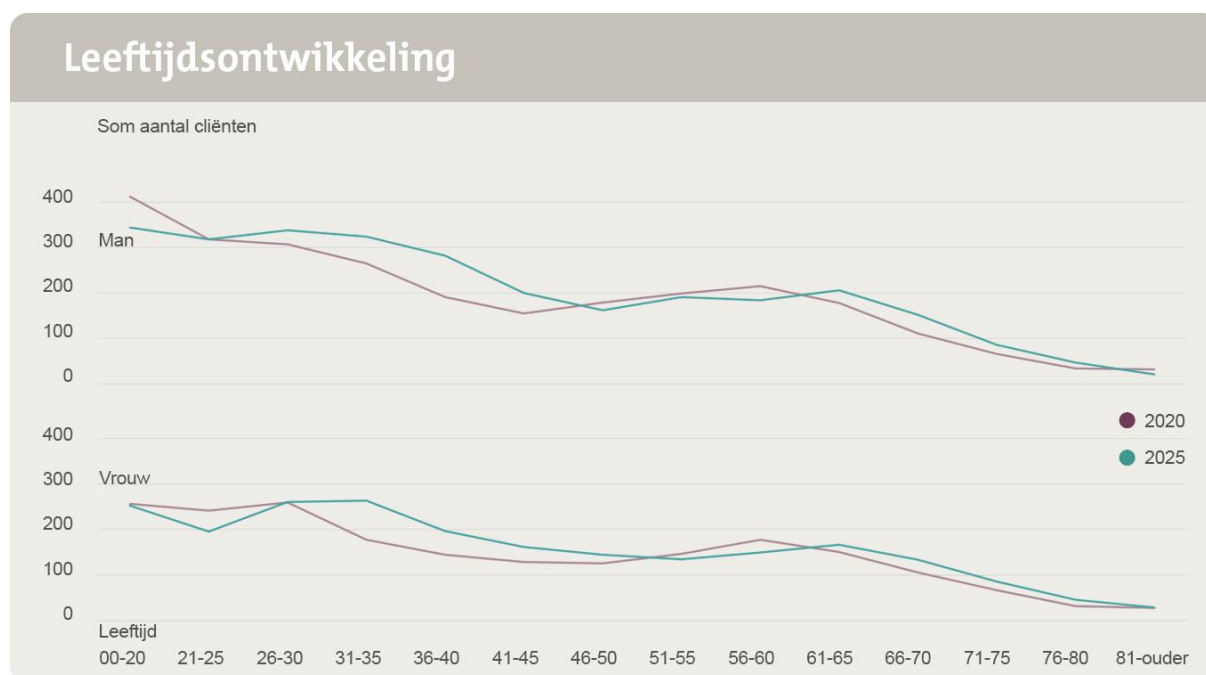
Prognoses VG

Leeftijdsonwikkeling

U ziet in onderstaande grafiek de leeftijdsonwikkeling van 2025 ten opzichte van 2020 weergegeven voor cliënten met een Wlz-indicatie op basis van geslacht. Ten opzichte van 2020 is in de regio Zuidoost-Brabant een groei zichtbaar van het aantal mannen en vrouwen met een VG-indicatie in de leeftijdsgroep van 30 tot 45 jaar.

Daarnaast zien we dat, op basis van de leeftijdsonwikkeling, over deze periode van 5 jaar het aantal cliënten in leeftijdsgroep 61 en ouder in absolute aantallen toeneemt.

2.2 Regionale ontwikkelingen Zuidoost-Brabant

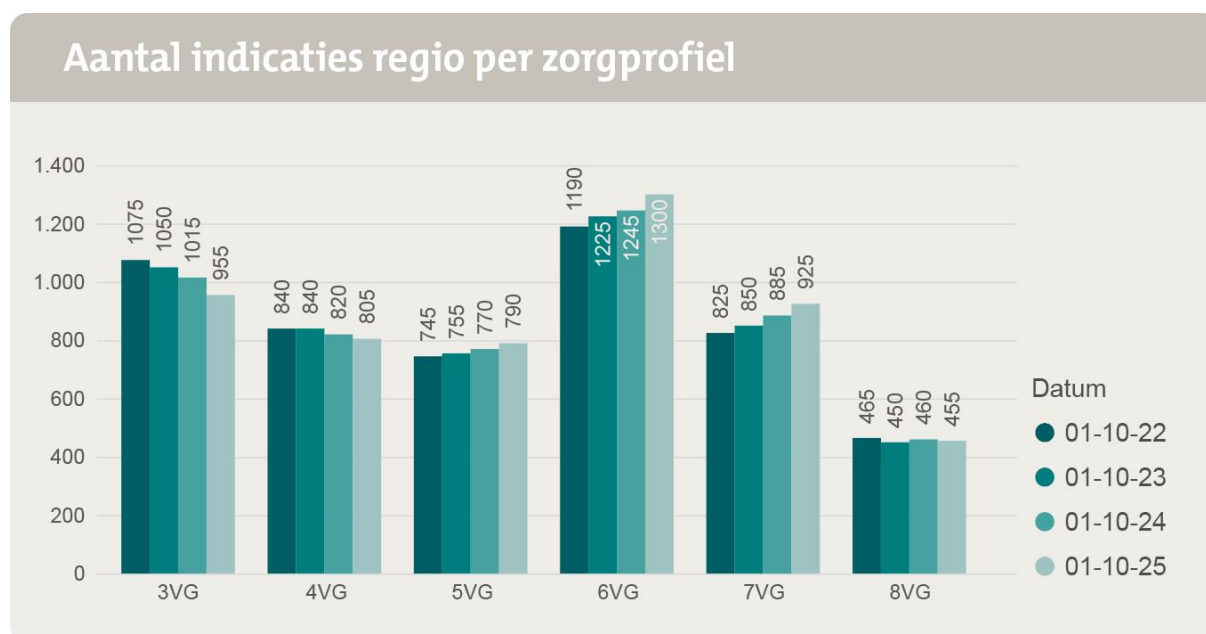
Ontwikkeling van de zorgvraag

- De vraag naar zorg in de gehandicaptenzorg zal naar verwachting licht blijven toenemen in Zuidoost-Brabant. Deze trend zien we met name bij de 6VG en 7VG zorgprofielen.
- Als we Zuidoost-Brabant vergelijken met het landelijk gemiddelde, dan is vooral een hogere indicatieprevalentie zichtbaar op de zorgprofielen 6VG en 7VG. Voor de 5VG indicatie is deze vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde en voor de 3VG, 4VG en 6VG indicaties ligt deze juist lager dan het landelijk gemiddelde.
- In de regio Zuidoost-Brabant is het aantal cliënten binnen de leeftijdscategorie van 30 – 45 met een VG-indicatie in de afgelopen vijf jaar toegenomen. Daarnaast is er een toename van absolute aantallen zichtbaar voor het aantal cliënten in de leeftijdsgroep 61 jaar en ouder.
- De verhouding tussen de leveringsvormen is de afgelopen jaren verschoven: het aandeel cliënten met verblijf en een MPT neemt af. Het aantal cliënten met een VPT en pgb blijft in Zuidoost-Brabant vrijwel gelijk over de jaren. Er is een toename in het gebruik van de combinatie MPT/pgb zichtbaar in de regio.

Toename 7VG plekken

Een opvallende ontwikkeling in de regio Zuidoost-Brabant is het aantal cliënten met een 7VG indicatie. Het regio-inzicht laat zien dat deze doelgroep, afgezet tegen de indicatieprevalentie, sterker vertegenwoordigd is dan op grond van het landelijk gemiddelde te verwachten is.

Wij zien dat deze doelgroep vooral gebruikmaakt van de leveringsvorm Verblijf. In de regio is het aantal plekken waar cliënten met een 7VG indicatie zorg kunnen ontvangen gegroeid. Omdat de groei van het aantal verblijfsplekken voor cliënten met een 7VG indicatie sterker is gegroeid dan het totaal aantal verblijfsplekken in de regio, is er sprake van een verzwarend van de zorgvraag in de regio. Als deze trend zich doorzet in de komende jaren, met name voor het aantal cliënten met een 7VG indicatie, betekent dit dat de regio een lastige opgave heeft in het blijven ontwikkelen van voldoende plekken voor deze doelgroep.

Extramuralisering lichtere zorgvraag

Om de verwachte groei van het aantal zorgvragers én de verzwarend van de zorgvraag op te kunnen vangen, is het daarom nodig om meer cliënten met een lichtere zorgvraag van ambulante zorg (zorg die plaatsvindt in de eigen leefomgeving van de cliënt) te voorzien. Deze beweging draagt bij aan de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de langdurige zorg in de regio Zuidoost-Brabant.

3 Regionale opgaven regio Zuidoost-Brabant

In 2025 hebben de veertien deelnemende zorgaanbieders en CZ zorgkantoor in de regio Zuidoost-Brabant de samenwerking binnen de VG-regiotafel verder versterkt. Hierbij is gezamenlijk invulling gegeven aan drie regionale thema's: sociale innovatie, technologische innovatie en schaarste aan expertise.

Per thema heeft in 2025 een werkgroep, bestaande uit inhoudelijke experts vanuit de betrokken zorgaanbieders, gewerkt aan de regionale opgaven. De ontwikkelingen en resultaten die hieruit zijn voortgekomen, beschrijven we verderop in dit hoofdstuk.

Naast deze drie thema's, die binnen de VG-regiotafel als regionale opgaven zijn benoemd, wil de regio Zuidoost-Brabant in 2026 de samenwerking binnen de regio verder voortzetten en verdiepen. Daarbij wordt niet alleen verder gebouwd op de reeds ingezette ontwikkelingen, maar wordt ook gekeken naar aanvullende regionale opgaven waarvoor gezamenlijke oplossingsrichtingen nodig zijn. Op basis van het regio-inzicht en de gesignaleerde ontwikkelingen, zijn twee belangrijke opgaven zichtbaar:

1. De toenemende zorgzwaarte als gevolg van onder andere de aanhoudende groei van het aantal cliënten met een VG7-indicatie;
2. De noodzaak om verder in te zetten op de ontwikkeling van extramurale en ambulante zorgvormen. Dit is nodig om het zorgaanbod blijvend aan te laten sluiten bij de veranderende zorgvraag en biedt tegelijkertijd mogelijkheden om de toenemende zorgzwaarte binnen het bestaande verblijfsaanbod op te vangen.

Deze aanvullende regionale opgaven vragen om een verdere verkenning van de impact die de groei van de VG7-doelgroep heeft op de regio. Daarnaast is het van belang om gezamenlijk te bepalen wat passende zorg voor deze complexe doelgroep inhoudt en welke doorontwikkeling van het regionale zorgaanbod nodig is om ook in de toekomst te kunnen blijven voorzien in de zorgbehoeften van cliënten.

In samenwerking met de VG-regiotafel geeft CZ zorgkantoor invulling aan deze verkenning en werken we gezamenlijk aan concrete oplossingsrichtingen die bijdragen aan een toekomstbestendig zorglandschap voor de gehandicaptenzorg in Zuidoost-Brabant.

3.1 Omgaan met (schaarste aan) expertise

Door de toenemende schaarste aan expertise is een nieuwe, efficiëntere en duurzame aanpak nodig, waarbij regionale samenwerking in Zuidoost-Brabant een belangrijke rol speelt. In 2023 startten zorgaanbieders ORO, I Am One, Kempenhaeghe, Severinus en Lunet gezamenlijk het project *Omgaan met (schaarste aan) expertise VG*. Dit project maakt sinds eind 2024 deel uit van de VG-regiotafel en wordt nu ook gedragen door alle deelnemende zorgaanbieders van de regiotafel. Het doel is om specialistische zorg en expertise toegankelijk te maken voor alle cliënten, ongeacht hun zorgaanbieder.

Het project bestaat uit drie deelprojecten:

- **Ontwikkeling van een regionale VG-poli** – efficiënter gebruik van artsen VG en verpleegkundig specialisten.

In 2025 heeft de VG-poli ZOB zich ontwikkeld tot één regionale toegangspoort voor specialistische VG-zorg, met uniforme werkwijzen, gezamenlijke triage, verbeterde samenwerking tussen disciplines en een sterker netwerk richting verwijzers. Daarnaast zijn belangrijke stappen gezet in datagedreven capaciteitssturing, taakherschikking en kennisontwikkeling, waardoor de inzet van schaarse expertise efficiënter en toekomstbestendiger is georganiseerd.

In 2026 ligt de focus op het duurzaam borgen van deze samenwerking door het organiseren van structurele regie, eigenaarschap en een passende governance- en financieringsstructuur. Daarnaast wordt gewerkt aan een toekomstbestendige businesscase en de verdere uitwerking van stepped care, taakdifferentiatie en datagedreven capaciteitssturing. Hiermee wordt de in 2025 gerealiseerde basis verder verdiept, verstevigd en verankerd als duurzaam, regionaal samenwerkingsverband.

- **Kennisuitwisseling tussen gedragsdeskundigen** – via bijeenkomsten en casuïstiekbesprekingen.

In 2025 is de regionale samenwerking tussen gedragsdeskundigen versterkt door de ontwikkeling van de Regionale Kennis- & Netwerkaart en het organiseren van bijeenkomsten en seminars. Hierdoor weten professionals elkaar beter te vinden, wordt expertise beter benut en is onderling overleg makkelijker geworden.

In 2026 richt de regio zich op het verder bestendigen van deze samenwerking. Er worden afspraken gemaakt over het beheer van de netwerkaart, stimuleren kennisdeling en scholing en ondersteunen dit met een digitale samenwerkingsomgeving. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden van een regionale pool van gedragsdeskundigen en orthopedagogen om expertise flexibel en regionaal in te zetten binnen de VG-poli ZOB.

- **Verkenning van een (wijk)verpleegkundig team** – betere aansluiting tussen specialistische- en basiszorg.

In 2025 is vastgesteld dat de grootste uitdaging niet zozeer het tekort aan verpleegkundige expertise binnen de VG-zorg is, maar vooral de versnippering van organisatievormen, communicatie en samenwerking tussen organisaties. Uit de regionale verkenning blijkt dat het versterken en verbinden van bestaande triage- en samenwerkingsstructuren effectiever is dan het inrichten van een nieuw centraal regionaal team. Digitale triage-instrumenten kunnen hierbij ondersteunend zijn aan professionele verpleegkundige afwegingen.

In 2026 ligt de focus op het vertalen van deze inzichten naar concrete regionale afspraken en duurzame samenwerking. Hiervoor worden digitale triage-oplossingen verder verkend, kennisdeling en transparantie tussen organisaties versterkt en innovaties zoals AI en datagedreven werken benut. Ook wordt een regionaal overzicht opgesteld van samenwerkingsverbanden, scholingsmogelijkheden en randvoorwaarden, zodat verpleegkundige expertise beter regionaal kan worden ingezet en de regio zich verder ontwikkelt als lerend netwerk.

3.2 Technologische innovatie

Voor 2026 zijn vier regionale deelgroepen ingericht rondom concrete zorgtechnologieën:

- **Spraakgestuurd rapporteren:** gericht op het verminderen van de administratieve lasten voor medewerkers in de zorg en het verder borgen van de resultaten die in 2025 zijn bereikt.
- **Slim incontinentiemateriaal:** gericht op het verbeteren van de kwaliteit van leven van cliënten en het efficiënter organiseren van zorg door gezamenlijke verkenning van doelgroep, leveranciers en impact.
- **Medicatie dispensers:** gericht op het vergroten van zelfredzaamheid en eigen regie van cliënten, waarbij organisaties gezamenlijk ervaringen delen en implementatie versnellen.
- **Sociale robotica en beeldzorg:** gericht op het vergroten van sociale interactie, activering van de cliënt en zorg op afstand, door kennis en ervaringen met robotica (zoals Sara en Ivy) en beeldzorg regionaal te bundelen en op te schalen.

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet in de regionale samenwerking rondom technologische innovatie, waaronder de aansluiting bij AWIZ, de uitvoering van het project Spraakgestuurd Rapporteren en de uitwisseling van kennis over AI, digitale medewerkers en andere innovaties. Daarnaast is meer inzicht verkregen in kansrijke innovaties binnen de regio en is de verbinding met andere sectoren, zoals de ouderenzorg, verder versterkt.

In 2026 is de focus verschoven naar verdieping, opschaling en duurzame borging van technologische innovaties binnen de regio. Per innovatie wordt een werkgroep met een kartrekker ingericht die ervaringen verzamelt, impactanalyses uitvoert en implementatie ondersteunt, terwijl de regionale projectleider zorgt voor verbinding en kennisdeling. Daarnaast wordt sterk ingezet op AI-toepassingen, regionale scholing en kennisuitwisseling, met als doel bewezen innovaties structureel te verankeren in de werkprocessen van organisaties. Het jaar 2026 zien we als een overgangsjaar naar een duurzaam en regionaal geborgd innovatie-ecosysteem.

3.3 Sociale innovatie

In 2025 is een stevige basis gelegd voor regionale samenwerking op het thema Sociale Innovatie. Er is een gezamenlijke kernboodschap ontwikkeld *‘Samen doen, voor een betekenisvol leven!’*. Ook is een lerend netwerk opgezet en is gestart met kennisuitwisseling, communicatie en verkenningen op het gebied van opleiden en ontwikkelen.

Voor 2026 zijn er twee subthema's opgesteld, waarbij er door de deelnemende organisaties gewerkt gaat worden naar een concreet plan. De twee gestelde subthema's zijn:

- **Draagvlak creëren, communicatie, opleiden en trainen**

Dit deelproject richt zich op het verder uitdragen van de regionale kernboodschap en het ondersteunen van de gewenste cultuurverandering naar *‘anders denken en anders werken’*. Hiervoor worden communicatiemiddelen doorontwikkeld, wordt ervaringsleren verkend en wordt samen met Technologische Innovatie gewerkt aan een train-de-trainerstraject voor ambassadeurs en innovatie-aanjagers binnen zorgteams.

- **Kennisuitwisseling en leren van elkaar (lerend netwerk)**

Het bestaande lerend netwerk wordt verder uitgebreid om kennis, ervaringen en goede voorbeelden regionaal te delen. Dit gebeurt via periodieke netwerksessies, werkbezoeken, workshops en het actief benutten van het digitale kennisplatform AWIZ.Connect als centrale plek voor inspiratie en kennisdeling.

In 2026 staat het verdiepen, verbreden en duurzaam borgen van de beweging rondom sociale innovatie centraal. Het doel is om samenredzaamheid en eigen regie van cliënten met een verstandelijke beperking verder te versterken en een blijvende cultuurverandering te realiseren, waarbij cliënten, hun netwerk en professionals op gelijkwaardige wijze samenwerken.

Disclaimer en opmerkingen

Het opstellen van dit regiobeeld is met de grootste zorgvuldigheid gebeurd om alle relevante stakeholders een beeld te geven van de ontwikkeling van vraag en aanbod. Wanneer er desondanks toch onjuistheden in voor komen, aanvaardt CZ zorgkantoor daarvoor geen enkele aansprakelijkheid. Ook aanvaardt CZ zorgkantoor geen aansprakelijkheid voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de hierin aangeboden informatie.

Voor meer informatie betreffende de uitgangspunten en aandachtspunten van de rapportages verwijzen wij u naar de bijlage: *Aandachtspunten en uitgangspunten rapportages regiobeeld 2026*. Heeft u naar aanleiding van dit regiobeeld vragen of behoefte aan verdiepende informatie? Neem dan contact op met uw zorginkoper of via: Zorginkoop.wlz@cz.nl